

vetna. Innehållet i relationen är uppsåtligen falskt. Allt förhållanden, som föranleder frågan, under vilka omständigheter denna relation egentligen tillkommit.

Relationen ger sig själv redan i de inledande orden utseende av att vara en rent historisk framställning av vad dess författare hört och sett efter konung Christierns kröning på Stockholms slott. Forskningen har karaktäriserat relationen med utgångspunkt härifrån, och det har hållits för högst sannolikt, att Gustaf Vasa ombett de tre domherrarna att nedteckna sina personliga hågkomster från blodbadet för att på detta sätt få sakligt stoff till ett manifest, som man var i färd med att utfärda. Manifestet skall ha varit det manifest, som det svenska riksrådet under valriksdagen i Strängnäs 1523 lät uppsätta. Men detta manifest röjer inte, som det menats, någon påverkan av relationen. Man frågar sig: kan satsen om »hågkomsterna» vara riktig?

Den förnämste av dem som avfattat relationen var domprosten i Uppsala Jöran Turesson. Svaret på det framställda spørsmålet vinnes genom en inblick i hans levnadsomständigheter något före och vid tiden för relationens tillkomst.

Jöran Turesson hade alltid varit Gustaf Trolles och Christiern II:s man, och det visar sig, att han ännu länge efter blodbadet tog ärkebiskopens parti. På hösten 1521, då det danska väldet i Sverige helt föll sönder, begav han sig till Danmark. I motrörelsen mot Gustaf Vasa var hans fader herr Ture Jönsson, riksrådet och lagmannen i Västergötland, från dansk sida tilltänkt en ledande roll. Men denne avföll från Christiern II. Vid samma tid, som sonen anlände till Danmark, har fadern förenat sig med de svenska upprorsmännen. Under dessa omständigheter blev Jöran Turesson misstänkt och togs strax efter ankomsten till Danmark i fängsligt förvar; han satt därefter intill våren 1523 i »håktelse, torn och järn» hos ärkebiskopen av Lund. Först efter Christiern II:s flykt slapp han loss. Han begav sig då till sin faders gård Lindholmen uppe i Västergötland och anlände dit den 27 april. Men han har, efter vad som passerat, inte utan vidare vågat sig längre upp i Sverige. Han vågade det